

NORSK ETNOLOGISK GRANSKING

29

Emnenr.

Tilleggsspørsmål nr.

Emne: Transport av høy.

Oppskr. av: Margrethe Løbro,

(adresse): Hafslvåg Haadangu

Fylke:

Herad:

Bygdelag:

Gard:

G.nr.

Br.nr.

Hordaland

Kinsarvik

Veslebrond

Lækra

151 7

A. Merk av om oppskriften etter eiga røynsle.

Ja

B. Eller om den er etter andre heimsmenn: (ta også med alder, heimstad, yrke):

SVAR

Heile oppsættingen fylles i dei brakka lidene har i fjorden slo hūsmennane høy til ei kyr og noko saus. Dette vart til i Kring 1870-80 åri. Då reiste mange av hūsmennene til Amerika eller tok iitt anna yrke.

Nar er no ingen, som har i utmarka langer.

I Hūsmennene hadde då ofte ei litit ulløse eller ein heddore der dei var hūshøyt inn og tok so kyr med seg heim. Kvar kvedd, Resten var dei heim framleks hauksparter.

Vat den hauklega høyja, so laga dei. Røddar av stave, sokker og sūrre det godt til med log, nullas so høyja nedetter so langt som råd var. Sidan var dei det gis seg å laa.

På den nærmeste himehaugen
 var høyste stigen av garduguren.
 Hesarme vart sett da det var
 mest lagtleg og náliðen anten
 har dei det på leg eller sloa
 det åt hesarne. Stoen var ei
 høvleleg stor bygde - eller
 arvebiesta og fia han kunde
 ein so drau pålag og náliðbyr-
 ar. Når då høyet er tørst,
 tek ein av hesi ei broa inn gongi
 og legg so to galv fint fia innanom,
 Lager so ei greid "Takra" og legg
 fia begut, som er ibrekk fia man-
 ki mudi tuo fálkar og havalde
 iesl. Vanleg húrhøytaka var
 ein 8-10 gøt etter so lykt høyet
 er hesja. Når byri er godt svært
 sel ein sq allverd og hev ein anni
 innan Kvar bogabóll. Togundarne
 hev ein eins eins aksli og den
 som skal reisa trekkur i bagt
 til baratten er kommen på fot.

På dei fleste gardar hev i fjorden
 brückar ein øglo á løypa høyt hemic
 på streng. Ein lagar då høvleleg
 spore byrar og snærer dei gadd.
 Eitt pålg 15 cm. lang og 2 cm. breit
 jarnslakte med krake i bændar
 fastar ein i bagt og med den andre
 krakken herreg, se ein legge fia streng
 gur, og høgdi sinar forh midguren
 dei veratte bokkane.

Det var ikkje 1850-60-åri, at
loiprestengen fyrt vart hinske heit.
Eg hev hørt, at det var ein mann
på Årskal her i Hinsarvek, som
arbeidde i baynebreget. Han kom
på å senda bryni i ein liten kasse
på strung ned åt sjøen.

Bromi er svart, haiga til
å vera med å hara inn høy. Men
då må ein av dei vaksne byra.
Ein lagar då sin*á* byras, passande
eller alder og styrkes. Men ein
legg aldri tyngre byrar føst born
enn dei geng like rike og sporing
som ofte har manu skuld.

Dei som hev best høgner
inn enghøyt på himmekoens inne
sínumaren. Men der dei hev tva
høgar på gunden, der hev dei på
den eine leigen i loka, som dei
hev hins høgar inn i. Når del då
er godt myofore inn vinteren, so
kjører ein del heim, annen føst
gammelodd sleds eller på høy-
vagns illesom vegene er god
itt.

4 F høgorni vert del hest
haute langvogn. Hayvogni er
3 m. lang og kan breid og hev 2
lynt med skjermar yver. Siun
brukar haygrind på vagni.
Då fanger ein høgts eppi og

4

es

fylkar grindi. Eller so býrjar ein
hávsljóð lag og tek dæ ein 3-4
býrjar, som kaar veg ein 40-50 kje.

Læsel verð dæ fóstraði vagnar
med eill enkell bog, með eitt
stort havaði i eini endan
þótt kallaði ein „gyras læsel“
með „gyratley“.

Ein rakkur -
alltid vel saman dök högðir,
som hava falle meðs og smel-
ter dök inni læsli -

5-

Hér er ingen „felleslækk“

6 Eller transport av háv
frá íslenskum inni vinum.

29

NORSK ETNOLÓGISK TIDLÍF